

Dickerson 8014 Bambuvapa

Mauri Hämäläinen

Tarvikkeet

Bambusalko
Esihöyläysmuotti
Loppuhöyläysmuotti
Kaksi höylää ja teroitusvälineet
Puukko ja nuija bambusalon halkaisuun
Kuumailmapuhallin säleiden oikaisuun
Mittakello loppuhöyläysmuotin säätöön
Ruuvipenkki säleiden prässäykseen
Kourutaltta, saha, ruuvipuristin, työntömitta
Puuliimaa, epoksiliimaa, puuvillanarua,
viiltokäsineet, rullamitta, maalarinteippi
Vaparenkaat, sidontalankaa, korkkikahva,
kelakiinnike

Halkaisu

Bambusalon tyvipää merkitään ensin mustalla tussilla. Sitten salko halkaistaan puukolla ja nuijalla neljään osaan. Solmuväliseinät koverretaan sisältä pois ja salkoneljännekset halkaistaan edelleen vajaan sentin paksuisiksi säleiksi. Kahdesta 150 cm bambusalosta tuli vapoihin säleitä kahteen tyviosaan ja kolmeen kärkiosaan ja lisäksi jäi viisi varasälettä.

Säleiden oikaisu

Bambusäleet täytyy oikaista solmujen aiheuttamista vääristymistä. Solmukohtaa kuumennetaan lämpöpuhaltimella ja säleet prässätään välittömästi ruuvipenkissä suoriksi. Säleet lajitellaan vavan tyvi- ja kärkinippuihin, kuhunkin 6 sälettä. Säleet asetetaan vierekkäin niin, että solmukohtat eivät tule samaan kohtaan ja katkaistaan 130 cm pituisiksi.

Esihöyläys

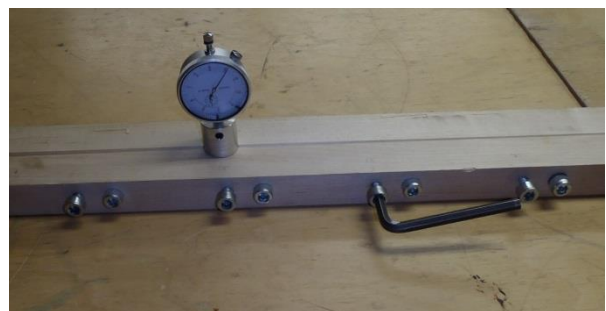
Aluksi säleiden emalipinnasta poistetaan solmujen ulkonemat. Muuten emalipinta jätetään höyläämättä. Esihöyläysmuotissa säleisiin tehdään ensin 60 asteen kulma. Muotissa on myös ura karkeaan alkuhöyläykseen ennen säleiden kuumentamista. Säleet kuumennetaan 180 asteessa 25 min niiden lujituksen lisäämiseksi.

Kuvassa narulla yhteen niputetut tyvi- ja kärkiosien säleet (6 kussakin nipussa) sekä esihöyläysmuotti. Kuumennuksen suoritti ystävällisesti Ikaalisissa Juha Jokinen.

Höyläysmuotin säätö

Dickerson 8014 kartio löytyy netistä hexrod.net tiedostosta. Kartio ilmoitetaan vavan ja säleen paksuutena 5 tuuman välein kärjestä lähtien. Muotissa on rako, jossa on 60 asteen kulma. Säätökellossa on 60 asteen kartiokärki. Sillä säädetään muotin raon syvyys säleen paksuuden verran kuhunkin vavan kohtaan.

Höyläys

Säle asetetaan muotin rakoon ja höylätään vähitellen höyläysreunaa vaihtaen muotin pintaan asti. Tyvisäleen paksuus tyvipäässä on 0.180 tuumaa ja kärkipäässä 0.108 tuumaa. Kärkiosan päässä säleen paksuus on 0.038 tuumaa (0.96mm). Emalipinta höylätään tasaiseksi vasta vähän ennen säleen valmistumista.

Liimaus

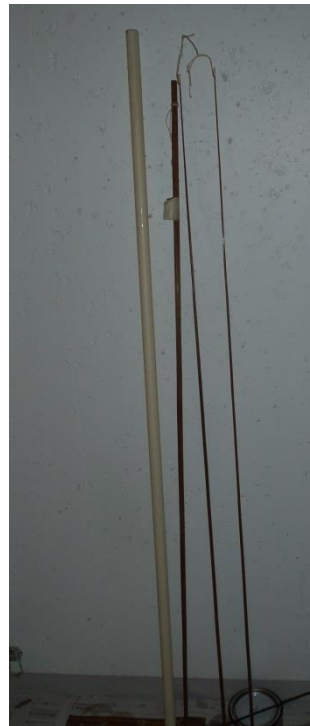
Valikoidut säleet (6 kpl) asetetaan rinnakkain maalarinteipin päälle emalipuoli alaspäin ja Gascol 1809 PU- liimaa levitetään hammasharjalla säleisiin. Säleet puristetaan yhteen ja sidotaan langalla nipuksi kahteen suuntaan. Nipun suoristamiseksi sitä pyöritetään alustalla ja asetetaan lenkistä roikkuen kuivamaan vuorokaudeksi. Sen jälkeen ylimääräinen liima pinnasta poistetaan höylällä ja santapaperilla.

Holkkien asennus

Vavan osat katkaistaan oikeaan mittaan, 122 cm 2-osaiseen 8 jalan vapaan. Holkit (ferrulit) hiotaan menemään täsmällisesti sisäkkäin. Holkit kiinnitetään vapaan hitaasti kuivuvalla epoksiliimalla. Vavan tyyppi 8014 kertoo vavan pituuden, 8 jalkaa, ja holkkien koon, 14/64 tuumaa.

Lakkaus

Vavan osat lakataan dippaamalla 20 mm sähköputkessa olevaan kolmanneksella laimennettuun Unica Super PU-lakkaan. vapaa nostetaan hitaasti putkesta jotta lakka leviää tasaisesti. Holkit suojataan teipillä. Lakan kuivuttua pinta hiotaan tasaiseksi santapaperilla. Kahden lakkauskerran ja

hiomisen jälkeen sidotaan kärkiosan vaparenkaat ja lakataan vielä kolme kertaa. Tyvirengas ei mahdu lakkausputkeen, joten se lakataan myöhemmin erikseen pensselillä.

Sidokset, kelakiinnike ja kahva

Työssä jäljiteltiin alkuperäisen Dickersonin vapojen tyyliä. Kelakiinnike on downlocking tyyppiä, vaparenkaat mustia ja sidokset punaiset. Sidoksiin käytettiin ohutta japanilaista silkkilankaa, joka oli vaikea saada hyvin sidotuksi.

Lopputulos

Vavan tekemiseen meni n. 75 tuntia. Perhokerholla tein 13 kertaa n. 4 tuntia päivässä. Loput työt (lakkaus, sidonta, holkkien, kahvan ja kelakiinnikkeen liimaus) tein kotona. Toisen kärkiosan yksi säle osoittautui huonoksi aiheuttaen sauman irvistystä. Muutoin tulos oli tyydyttävä. Vapa heittää laajasti eri siimoja 5-7 luokassa. Sopivin lienee DT5 tai WF6 siima.

